

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 65.774/3
van 2 april 2019

avis 65.774/3
du 2 avril 2019

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van
artikel 46*quater*, van het
KB/WIB 92, met betrekking
tot de toepassingsmodaliteiten
inzake het sociaal passief
ingevolge het eenheidsstatuut'

un projet d'arrêté royal
'modifiant l'article 46*quater*,
de l'AR/CIR 92, en ce qui
concerne les modalités
d'application relatives au
passif social en vertu du statut
unique'

Op 26 maart 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Financiën verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van artikel 46^{quater}, van het KB/WIB 92, met betrekking tot de toepassingsmodaliteiten inzake het sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 1 april 2019. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Peter SOURBRON en Koen MUYLLE, staatsraden, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric VANNESTE, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 april 2019.

*

Le 26 mars 2019, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Finances à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant l'article 46^{quater}, de l'AR/CIR 92, en ce qui concerne les modalités d'application relatives au passif social en vertu du statut unique’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 1er avril 2019. La chambre était composée de Jo BAERT, président de chambre, Peter SOURBRON et Koen MUYLLE, conseillers d'État, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric VANNESTE, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 2 avril 2019.

*

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

- in de adviesaanvraag:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat het noodzakelijk is om dit koninklijk besluit op hetzelfde ogenblik inwerking te laten treden als artikel 67quater, WIB 92, die haar wettelijke basis is, zodat de betrokken belastingplichtigen onverwijld op de hoogte worden gebracht van de toepassingsmodaliteiten van deze wijzigingsbepalingen.

Artikel 67quater WIB92 werd gewijzigd bij de wet houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële en diverse bepalingen, die gepubliceerd zal worden in het Belgisch Staatsblad van 1 maart 2019. Opdat deze gewijzigde wetsbepaling correct kan geïnterpreteerd worden, aangezien deze van toepassing is op boekjaren die worden afgesloten vanaf 1 januari 2019 en die werknemers hebben met voldoende anciënniteit in het eenheidsstatuut, is het nodig om ook artikel 46quater van het KB/WIB te wijzigen. Deze bepalingen zijn namelijk automatisch van toepassing voor de ondernemingen die op 1 januari 2019 werknemers in dienst hebben die minstens 5 jaar anciënniteit hebben in het eenheidsstatuut, waardoor deze bepaling nu reeds toegepast wordt en het dus van groot belang is dat artikel 46quater KB/WIB zo snel mogelijk gelijk getrokken wordt met de wijzigingen aan artikel 67quater WIB92.”

- in de aanhef van het ontwerp:¹

“Gelet op de hoogdringendheid, gemotiveerd door het feit:

- dat het noodzakelijk is om dit koninklijk besluit op hetzelfde ogenblik inwerking te laten treden als artikel 67quater, WIB 92, zoals dit werd gewijzigd door de wet van 11 februari 2019, die haar wettelijke basis is, zodat de betrokken belastingplichtigen onverwijld op de hoogte worden gebracht van de toepassingsmodaliteiten van deze wijzigingsbepalingen;

- dat artikel 3 van de voormelde wet de inwerkingtreding van de wijzigingen van artikel 67quater, WIB 92, op 1 januari 2019 bepaalt;

- dat het bijgevolg dienstig is om de bepalingen van dit besluit ook in werking te laten treden vanaf 1 januari 2019 en dat het dus niet mogelijk is om de aanneming van dit besluit uit te stellen zonder het risico te lopen dat de spreiding van de vrijstelling inzake het sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut niet in alle gevallen van toepassing zou kunnen zijn, met een negatieve budgettaire impact ten opzichte van de prognoses voor het jaar 2019 tot gevolg”.

¹ In strijd met het voorschrift van artikel 84, § 1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, stemt de motivering in de aanhef van het ontwerp niet woordelijk overeen met de motivering in de adviesaanvraag.

2. Door te eisen dat de adviesaanvragen die worden gebonden aan een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen verzocht wordt om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen). De deugdelijke motivering van de adviesaanvraag is een voorwaarde voor de ontvankelijkheid ervan.

3. De aangehaalde motivering bevat geen pertinente en voldoende concrete gegevens die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op een aanvraag om een advies binnen vijf werkdagen. Inzonderheid blijkt niet waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, niet kon worden volstaan met een aanvraag om een advies binnen dertig kalenderdagen, zijnde de kortste termijn waarvoor geen voorwaarde inzake spoedeisendheid geldt.

In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat de ontworpen wijzigingen van artikel 46*quater* van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 ‘tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992’ geen direct verband vertonen met de wijzigingen die aan artikel 67*quater* van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92), dat rechtsgrond biedt voor het ontworpen besluit, met uitwerking vanaf 1 januari 2019 zijn aangebracht bij de wet van 11 februari 2019 ‘houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële alsook diverse bepalingen’. De thans om advies voorgelegde ontworpen wijzigingen zijn kennelijk bedoeld om een efficiëntere controle mogelijk te maken van de vrijstelling inzake het sociaal passief ingevolge het eenheidsstatuut (artikel 67*quater* van het WIB 92).

In de tweede plaats moet worden opgemerkt dat de ontworpen wijzigingen ertoe strekken om de verplichting voor de belastingplichtigen om een lijst met gegevens in verband met de tewerkgestelde werknemers ter beschikking te houden van de belastingadministratie, om te vormen tot de verplichting om een lijst met meer uitgebreide gegevens langs elektronische weg aan de belastingsadministratie te bezorgen. Aan die verplichting dient “jaarlijks” te worden voldaan. Vermits de nieuwe regeling uitwerking krijgt met ingang van 1 januari 2019, hebben de belastingplichtigen nog tot eind 2019 de tijd om aan die nieuwe verplichting te voldoen. In het licht daarvan is het dan ook niet duidelijk waarom noodzakelijk een beroep op de spoedeisendheid zou moeten worden gedaan en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

4. Uit wat voorafgaat volgt dat de adviesaanvraag niet ontvankelijk is.

*

RECEVABILITÉ DE LA DEMANDE D'AVIS

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

– dans la demande d'avis :

« Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door het feit dat het noodzakelijk is om dit koninklijk besluit op hetzelfde ogenblik inwerking te laten treden als artikel 67^{quater}, WIB 92, die haar wettelijke basis is, zodat de betrokken belastingplichtigen onverwijld op de hoogte worden gebracht van de toepassingsmodaliteiten van deze wijzigingsbepalingen.

Artikel 67^{quater} WIB92 werd gewijzigd bij de wet houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële en diverse bepalingen, die gepubliceerd zal worden in het Belgisch Staatsblad van 1 maart 2019. Opdat deze gewijzigde wetsbepaling correct kan geïnterpreteerd worden, aangezien deze van toepassing is op boekjaren die worden afgesloten vanaf 1 januari 2019 en die werknemers hebben met voldoende anciënniteit in het eenheidsstatuut, is het nodig om ook artikel 46^{quater} van het KB/WIB te wijzigen. Deze bepalingen zijn namelijk automatisch van toepassing voor de ondernemingen die op 1 januari 2019 werknemers in dienst hebben die minstens 5 jaar anciënniteit hebben in het eenheidsstatuut, waardoor deze bepaling nu reeds toegepast wordt en het dus van groot belang is dat artikel 46^{quater} KB/WIB zo snel mogelijk gelijk getrokken wordt met de wijzigingen aan artikel 67^{quater} WIB92 ».

– dans le préambule du projet :¹

« Vu l'urgence motivée par le fait :

– qu'il est nécessaire de faire entrer le présent arrêté royal en vigueur au même moment que l'article 67^{quater}, CIR 92, tel que modifié par la loi du 11 février 2019, qui constitue sa base légale, afin que les contribuables concernés soient informés sans tarder des modalités d'application de ces dispositions modificatives;

– que l'article 3 de la loi précitée fixe l'entrée en vigueur des modifications de l'article 67^{quater}, CIR 92, au 1er janvier 2019;

– qu'il convient dès lors de faire entrer les dispositions du présent arrêté en vigueur à partir du 1er janvier 2019 également et qu'il n'est donc pas possible de postposer l'adoption du présent arrêté sans courir le risque que l'étalement de l'exonération relative au passif social en vertu du statut unique puisse ne pas s'appliquer dans tous les cas, avec pour conséquence un impact budgétaire négatif par rapport aux prévisions de l'année 2019 ».

¹ En violation de l'article 84, § 1er, alinéa 2, des lois sur le Conseil d'État, la motivation donnée dans le préambule du projet ne correspond pas littéralement à celle qui figure dans la demande d'avis.

2. En exigeant que les demandes d'avis assorties d'un délai de cinq jours ouvrables soient « spécialement » motivées, le législateur a voulu que ce délai, extrêmement bref, de communication de l'avis ne soit sollicité que dans des cas exceptionnels. Le demandeur doit dès lors invoquer des éléments pertinents et suffisamment concrets susceptibles de faire admettre que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu'il faille nécessairement recourir à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État (avis à communiquer dans un délai de cinq jours ouvrables). La motivation adéquate de la demande d'avis constitue une condition de recevabilité de celle-ci.

3. La motivation invoquée ne comporte pas d'éléments pertinents et suffisamment concrets susceptibles de faire admettre que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu'il faille nécessairement recourir à une demande d'avis dans les cinq jours ouvrables. Il n'apparaît pas, notamment, pourquoi, au moment de la demande d'avis, une demande d'avis dans les trente jours civils, à savoir le délai le plus court qui n'est lié à aucune condition en matière d'urgence, ne pouvait suffire.

Force est tout d'abord de constater que les modifications en projet de l'article 46^{quater} de l'arrêté royal du 27 août 1993 'd'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992' ne présentent aucun lien direct avec les modifications que la loi du 11 février 2019 'portant des dispositions fiscales, de lutte contre la fraude, financières et diverses' a apportées à l'article 67^{quater} du Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après : CIR 92), qui procure le fondement juridique de l'arrêté en projet, avec effet au 1er janvier 2019. Les modifications en projet actuellement soumises pour avis visent manifestement à permettre un contrôle plus efficace de l'exonération relative au passif social en vertu du statut unique (article 67^{quater} du CIR 92).

Il faut relever ensuite que les modifications en projet visent à transformer l'obligation, pour les contribuables, de tenir à disposition de l'administration fiscale une liste de données relatives aux travailleurs embauchés en une obligation de communiquer à l'administration fiscale une liste de données plus détaillées par voie électronique. Cette obligation doit être remplie « annuellement ». Dès lors que le nouveau dispositif produit ses effets le 1er janvier 2019, les contribuables ont encore le temps jusque fin 2019 pour remplir cette nouvelle obligation. En conséquence, on n'aperçoit pas pourquoi il faudrait nécessairement recourir à l'urgence et pourquoi, au moment de la demande d'avis, il ne pouvait pas être recouru à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'État (avis à communiquer dans un délai de trente jours).

4. Il résulte de ce qui précède que la demande d'avis n'est pas recevable.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Jo BAERT